

PERHEVAPAAUUDISTUS TUO LISÄÄ JOUSTAVUUTTA LAPSEN HOITAMISEEN

1.8.2022 alkaen voimaan tullut perhevapaaudistus tuo vanhempainrahakauden käyttämiseen joustavuutta. Uudistus koskee perheitä, joissa syntyvän lapsen laskettu aika on 4.9.2022 tai myöhemmin tai adoptiolapsen hoitoonottopäivä on 30.7.2022 tai myöhemmin.

Perhevapaaudistuksen myötä vanhempainpäivärahojen nimet ovat muuttuneet. Äitiysraha on muuttunut raskausrahaksi ja isyysraha vanhempainrahaksi. Lapsen vanhemmista käytetään nimitystä synnyttävä vanhempi ja toinen huoltaja. Molemmilla vanhemmilla on mahdollisuus hoitaa lasta 160 arkipäivää, josta voi luovuttaa enintään 63 arkipäivää toiselle lasta hoitavalle henkilölle. Vanhempainraha maksetaan korotettuna ensimmäisiltä 16 arkipäivältä. Korotus maksetaan kaikille vanhempainrahan saajille, myös henkilölle, jolle vanhempainrahopäiviä on luovutettu.

Myös osa-aikatyöskentely tuo vanhempainrahakauteen lisää joustavuutta. Lasta voi hoitaa osan päivästä ja olla samanaikaisesti osa-aikatyössä. Työsuhteessa olevalla tulee olla sopimus osa-aikatyöstä ja työaika saa olla enintään 5 tuntia päivässä.

Lapsen hoitoon voi osallistua myös vanhempien puoliset ja lapsen oheishuoltaja, jos vanhempainrahaan oikeutettu vanhempi on luovuttanut vanhempainrahopäiviä. Vanhempainpäiväraha päiviä on mahdollista käyttää siihen saakka, kun lapsi täyttää kaksi vuotta.

Raskausrahaa tai vanhempainrahaa ei makseta työssäolon ajalta, lakisääteisen vuosiloman tai muiden palkallisten vapaapäivien ajalta. Poikkeuksena on palkallinen raskausrahakausi ja vanhempainvapaa, jolloin raskausraha ja vanhempainraha maksetaan työnantajalle palkkaa vastaavalta osalta.

Raskausrahakausi on 40 arkipäivää riippumatta lapsen todellisesta syntymähetkestä ja sen voi aloittaa joustavasti 14-30 arkipäivää ennen laskettua aikaa. Raskausrahaa ja vanhempainrahaa voi hakea, kun on saanut raskaustodistuksen. Muu kuin synnyttävä vanhempi voi hakea vanhempainrahan vasta lapsen synnyttyä. Henkilö, joka on tunnustanut vanhemmuuden lapsen syntymän jälkeen, voi jättää vanhempainrahahakemuksen vasta tunnustamisen jälkeen.

Raskausrahaa ja vanhempainpäivärahaa tulee hakea viimeistään 2 kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen etuutta halutaan saada. OmaKelassa tehdyt hakemukset ohjautuvat vakuutus Kassaan käsiteltäväksi. Jos työnantaja maksaa palkkaa raskausrahakauden ja vanhempainrahakauden ajalta, hakemus voidaan käsitellä vasta työnantajan palkkailmoituksen saavuttua.

Työnantajalle tulee ilmoittaa vapaastasi ja sen pituudesta 2 kuukautta ennen sen aloittamista. Työnantaja neuvoo, miten ilmoitus täytyy tehdä.

Uudistus mahdollistaa vanhempainrahan käyttämisen joustavasti lapsen vanhemmille ja huoltajille. Tavoitteena on, että vanhempainrahakautta käytetään monipuolisesti ja perheen tilanteeseen sopien.

Lisätietoa perhe-etuuksista löydät sivuilta www.kela.fi/vanhempainpaivarahat ja vakuutuskassasta.